

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

THE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE TWENTY FIRST CENTURY
UNDER SAMUTSONGKHRAM PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

กุลภากร ฮวดรักษา

Kulphakorn Huadraksa

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Educational Administration, Faculty of Education, Bangkokthonburi University

e-mail: Kulphakorn9@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม (2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำแนกตามอายุ และประสบการณ์การทำงาน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรประกอบด้วย ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำนวน 548 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำนวน 226 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี่และมอร์แกน วิธีดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ (2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำแนกตามอายุ และประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, ผู้บริหารสถานศึกษา, ศตวรรษที่ 21, สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

Abstract

The objectives of the research were: (1) to study the leadership of school administrator in the Twenty First Century under Samut Songkhram Primary Educational Service Area Office; and (2) to compare the leadership of school administrator in the Twenty First Century under Samut Songkhram Primary Educational Service Area Office, classified by age and Work experience.

The research was survey research, the population was 548 teachers under Samut Songkhram Primary Educational Service Area Office. The sample was 226 teachers by using Krejcie & Morgan's table and stratified random sampling. There were four steps of the methodology; (1) review related literature; (2) constructing research instruments; (3) collecting data; (4) analysis of data. The instrument for collecting

data was a five-level rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

Major findings were: (1) the leadership of school administrators in the Twenty First Century under Samut Songkhram Primary Educational Service Area Office, as the overall and each aspect were at high levels and (2) the comparison of the leadership of school administrators in the Twenty First Century under Samut Songkhram Primary Educational Service Area Office, Classified by age and work experience there were no differences.

Keywords: Leadership, School Administrators, The twenty First Century, Samut Songkhram Primary Educational Service Area Office

---

บทนำ

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมยุคความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน พลังขับเคลื่อนของเทคโนโลยียุคดิจิทัล ส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเป็นความรวดเร็วที่นักวิชาการเห็นตรงกันว่าเพิ่งจะเริ่มต้นเท่านั้น ในระยะถัดไปจะทวีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้นเป็นทวีคูณ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาตามไปด้วยอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ สถานศึกษาจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกของศตวรรษที่ 21 ซึ่งส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (สมหมาย อ่าดอนกอย, 2556: 1)

ในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพัฒนาผู้เรียนในด้านความรู้สาระวิชาหลัก (Core Subjects) และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วย ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะอาชีพ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี จึงเป็นภาระที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องรับผิดชอบจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลง พัฒนาการเอง คิดทฤษฎีศาสตร์ในการบริหารจัดการใหม่ ๆ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาให้ความสนใจต่อวัฒนธรรม อรสา มาสิงห์ (2560: 115) รวมทั้งปรับบทบาทในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่เตรียมเป็นที่ยอมรับของชาติอื่น และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข การที่ครูและนักเรียนจะพัฒนาได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีทักษะภาวะผู้นำในการวางแผนบริหารการศึกษา มีทักษะการสร้างทีมงานที่ดี การทำงานต้องมีความร่วมมือร่วมใจกัน ผู้บริหารต้องมีทักษะในการจูงใจเพื่อนร่วมงานและมีทักษะมนุษยสัมพันธ์ รวมทั้งมีทักษะในการสื่อสารที่ดีทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ใต้บังคับบัญชามีความเข้าใจตรงกันในการปฏิบัติงานตามแผนงานที่วางไว้และผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะในการแก้ปัญหา เมื่อการปฏิบัติงานเกิดปัญหาขึ้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีวิธีการที่ดีในการแก้ปัญหา

การปฏิรูปการศึกษาส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบในการจัดการศึกษามากขึ้น อาทิเช่น การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อหวังผลว่าคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจะสูงขึ้น โดยเฉพาะ โรงเรียนต้องร่วมกันพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนมุ่งให้ผู้เรียนมีคุณภาพและมาตรฐานสูงเอื้อต่อการพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม และประเทศอย่างยั่งยืน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564) ซึ่งความสำเร็จในการปฏิรูปการศึกษาจะต้องประกอบด้วยบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ นั่นคือ ผู้บริหารโรงเรียนและครู กล่าวคือ ผู้บริหารโรงเรียนในยุคของการปฏิรูปนั้นต้องมีภาวะผู้นำที่เหมาะสมและเผชิญต่อการเปลี่ยนแปลง จากผลที่

เกิดจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี การแข่งขันที่ไร้พรมแดน ภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจและภาวะที่มีทรัพยากรจำกัด ผู้บริหารจึงต้องมีวิสัยทัศน์และมีความสามารถในการกระตุ้นให้บุคลากรในองค์กรได้ใช้ศักยภาพที่มี พึงพอใจและสามารถทำงานให้เกิดผลสำเร็จสูงสุด สร้างความสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกองค์กรรวมทั้งเป็นผู้ที่มีทักษะทางการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของงานสูงสุด

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อความสำเร็จในการบริหารงาน โดยเฉพาะงานบริหารวิชาการ จะประสบความสำเร็จได้ ผู้บริหารต้องใช้ภาวะผู้นำกระจายความรับผิดชอบอย่างเป็นธรรมไปสู่ผู้ใต้บังคับบัญชา ต้องรู้จักใช้ภาวะผู้นำให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง เป็นตัวอย่างในด้านพฤติกรรมภาวะผู้นำ เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความศรัทธา ความเชื่อมั่นและความเลื่อมใสในตัวผู้นำ ทำให้หน่วยงานหรือองค์การเกิดประสิทธิผลสูงสุดและเป็นตัวกำหนดคุณภาพของการศึกษาในสถานศึกษา แต่อย่างไรก็ตามยังมีปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เช่น ปัจจัยนำเข้าด้านคุณลักษณะของตัวนักเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวและชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ วัสดุอุปกรณ์การบริหารงาน ด้านการเรียนการสอน การนิเทศ ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ เมื่อพิจารณาแล้วผู้มิบทบาทสำคัญที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเพราะเป็นผู้มีอิทธิพลเหนือการปฏิบัติงานของบุคคลทุกคนในองค์กร ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของคุณภาพของการศึกษา นักเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจขององค์กร งานใด ๆ ในองค์กรขึ้นอยู่กับประสิทธิผลในการบริหารงานของผู้บริหารเป็นประการสำคัญ ตามแนวคิดภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของธีระ รุณเจริญและคณะ (2550) มีองค์ประกอบสำคัญอยู่ 5 ด้าน คือ 1) ด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับทีมงาน 2) ด้านการมองอนาคตอย่างมีวิสัยทัศน์ 3) ด้านการมีทักษะในการสื่อสาร 4) ด้านความกล้าคิด กล้าพูด กล้าตัดสินใจ และ 5) ด้านการสร้างแรงจูงใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของณฤมล คูหาแก้ว (2563) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการปรับพฤติกรรมและพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่ดี เป็นที่ยอมรับของผู้ใต้บังคับบัญชาและนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จด้วยการสร้างและพัฒนาภาวะผู้นำให้เกิดขึ้นในตัวผู้บริหาร อาจกล่าวได้ว่าภาวะผู้นำเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องมีในตัวของผู้บริหารเพราะจะส่งผลต่อการบริหารที่มีคุณภาพ การบริหารงานในองค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือเอกชนก็ตาม จะประสบความสำเร็จได้นั้นผู้บริหารจะต้องสามารถนำปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยการบริหารมาช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในองค์กรเกิดความพึงพอใจและปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จตามที่กำหนดไว้

จากการดำเนินงานการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีนโยบายในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 ดังนั้น จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัย เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ต้องอาศัยทักษะภาวะผู้นำในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน มองเห็นภาพอนาคต และสามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้ร่วมงานทุกคนปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและ เกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุด

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีความสนใจที่จะศึกษาการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ว่าผู้บริหารสถานศึกษามีระดับปฏิบัติของภาวะผู้นำมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาการศึกษาตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม และผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปปรับปรุงพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของครูผู้สอนให้

ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์ มีการบริหารจัดการศึกษาของชาติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1 เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ตามการประเมินของครูผู้สอน จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำแนกตามอายุ และประสบการณ์การทำงาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดของธีระ รุญเจริญและคณะ (2550) มาปรับปรุงและประยุกต์ ให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ตามภาพที่ 1 ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1. กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีจำนวนทั้งสิ้น 66 โรงเรียน ประกอบด้วย ครูผู้สอน 548 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำนวน 226 คน ได้มาโดยการเปิดตารางของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างถึงใน ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์และอัจฉรา ชำนิประศาสน์, 2562) และนำมาทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยแบ่งโรงเรียนเป็น 3 กลุ่มย่อย ได้แก่ 1. กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก 2. กลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง 3. กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ แล้วสุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) จากประชากรในแต่ละกลุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย อายุ และประสบการณ์การทำงาน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม แบ่งเป็น 5 ด้าน จำนวน 30 ข้อ

3. ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนได้ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. กำหนดกรอบแนวคิดและรูปแบบที่เหมาะสมในการสร้างข้อคำถาม โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3. สร้างแบบสอบถาม โดยนำประเด็นที่ได้จากการศึกษามาจัดเป็นหมวดหมู่ให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัย

4. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจแก้ไขเนื้อหาตามโครงสร้างทางวิชาการ ตลอดจนสำนวนภาษาให้ถูกต้องสมบูรณ์

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหาและหลักวิชา ความสอดคล้องกันของข้อคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้เพื่อเป็นการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำค่าคะแนนของผู้เชี่ยวชาญแต่ละข้อมารวมกัน เพื่อหาค่าความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) ได้ดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67-1.00 ทุกข้อ

6. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วมาปรับปรุงแก้ไข และนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

7. ปรับปรุงเครื่องมือจากการนำไปทดลองใช้ แล้วทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์สำหรับนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ส่งถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสงคราม และทำหนังสือส่งถึงผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม กรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 226 ฉบับ
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา จำนวน 226 ฉบับ ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องให้ครบถ้วน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำแนกตามอายุ และประสบการณ์การทำงาน สถิติที่ใช้คือ ความถี่ (frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำแนกตามอายุ และประสบการณ์การทำงาน สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t-test)
4. นำผลการวิเคราะห์ทางสถิติมาแปลผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 226 คน จำแนกตามอายุ ส่วนใหญ่ อายุ 20 - 40 ปี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 53.54 รองลงมา คือ อายุมากกว่า 41 ปีขึ้นไป จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 46.46 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ส่วนใหญ่ มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 60.18 รองลงมา คือมีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 39.82
2. วิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปได้ดังนี้
  - 2.1 ด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับทีมงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.12) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมุ่งสร้างปฏิสัมพันธ์ให้มีความสำคัญกับผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนอย่างทั่วถึง อยู่ในระดับมากที่สุด และสำหรับข้อที่เหลืออยู่ในระดับมาก
  - 2.2 ด้านการมองอนาคตอย่างมีวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.79) เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารรู้จักดูหมายอย่างชัดเจนเพื่อนำตนได้ทันสมัย ทันเหตุการณ์ รองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต อยู่ในระดับปานกลาง และสำหรับข้อที่เหลืออยู่ในระดับมาก
  - 2.3 ด้านการมีทักษะในการสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.90) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีทักษะการพูดและการเขียนได้อย่างน่าเชื่อถือ อยู่ในระดับปานกลาง และสำหรับข้อที่เหลืออยู่ในระดับมาก
  - 2.4 ด้านความกล้าคิด กล้าพูด กล้าตัดสินใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ และผู้บริหารเสนอแนะวิธีการใหม่ ๆ ที่ทันสมัย ในการปฏิบัติงานแก่ครู อยู่ในระดับปานกลาง และสำหรับข้อที่เหลืออยู่ในระดับมาก

2.5 ด้านการสร้างแรงจูงใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก

3. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำแนกตามอายุ และประสบการณ์การทำงาน พบว่า

3.1 ครูผู้สอนที่มีอายุต่างกัน ประเมินภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

3.2 ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ประเมินภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษานั้นมีโอกาสในการเข้ารับการอบรมและพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ อาจเกิดขึ้นจากหลักสูตรการอบรมที่ทางกระทรวงศึกษาได้กำหนดไว้ และการสมัครใจพัฒนาตนเองจนสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนางานได้เป็นอย่างดี ซึ่งส่งผลต่อมุมมองของผู้ได้บังคับบัญชาที่จะรับรู้ได้ถึงความสามารถในการเป็นผู้นำที่เหมาะสมกับยุคสมัยสามารถเปลี่ยนแปลงยืดหยุ่นได้ทั้งในส่วนของวิสัยทัศน์ และแนวทางการดำเนินงาน นอกจากนี้การเป็นผู้นำในยุคศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องดำเนินการด้วยลักษณะของการ จูงใจโน้มน้าวมากกว่าเพียงสั่งการเท่านั้น ซึ่งด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับทีมงาน แสดงให้เห็นว่า การที่ระดับภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากจึงสะท้อนให้เห็นว่าผู้บังคับบัญชามีทัศนคติที่จะทำงานตามทิศทางของผู้บริหารด้วยความเต็มใจ ซึ่งเกิดขึ้นจากการแสดงออกทางความคิด การโน้มน้าวใจ การสร้างแรงจูงใจที่ผู้บริหารได้ดำเนินการไว้นั้นเอง รองลงมา คือ ด้านการมีทักษะในการสื่อสาร หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะต้องเป็นผู้ที่สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการกำหนดจุดหมายของการสื่อสาร มีตรวจสอบข้อมูลและเนื้อหาในการสื่อสาร มีการกำหนดแผนในการสื่อสาร มีเทคนิคการพูดและมีความสามารถด้านการเจรจาต่อรองเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลลิตา ทิพย์มาศ (2565) ได้ศึกษาอิทธิพลภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอปากพะนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับทีมงาน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารมุ่งสร้างปฏิสัมพันธ์ให้ความสำคัญกับผู้บังคับบัญชาทุกคนอย่างทั่วถึง อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ให้ความสำคัญกับการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความยืดหยุ่นเข้าใจในความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมและวัฒนธรรม อธิบายดีกับผู้ร่วมงานทุกระดับ ยอมรับนับถือให้เกียรติซึ่งกันและกัน เป็นแบบอย่างที่ดี ในฐานะสมาชิกของกลุ่มมีผลทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจและโน้มน้าวให้ผู้อื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเกิดความศรัทธาและความเชื่อมั่นแก่บุคคลรอบข้างในการปฏิบัติงาน (สุนิสสา แพทย์พิพัฒน์, 2564) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรสวรรค์ บุญณรัตน์ชัย (2561) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวิธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวิธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการมองอนาคตอย่างมีวิสัยทัศน์ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีความเข้มแข็ง ไม่หวั่นต่ออุปสรรคใด ๆ ที่เข้ามากระทบ อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถพัฒนาสถานศึกษาเพื่อ

มุ่งสู่นาคต มีการกำหนดทิศทางที่ชัดเจนสอดคล้องกับแนวนโยบายบริบทของสถานศึกษาบนพื้นฐานความเป็นไปได้ มีแนวทางการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรในสถานศึกษา มีความกระตือรือร้นมุ่งมั่นในการนำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติเพื่อนำพาไปสู่เป้าหมาย (ปัทมพร พงษ์เพชร, 2561) สอดคล้องกับงานวิจัยของวิเชียร ทองคลี (2562) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการมีทักษะในการสื่อสาร พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารใช้แรงจูงใจกับครูตามสถานการณ์อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาสมุทรสงคราม มีการพัฒนาตนเองด้านทักษะการสื่อสาร โดยการศึกษาเรียนรู้ให้ตนเองได้เข้าใจก่อนที่จะสื่อสารไปยังบุคลากรให้มีความเข้าใจตาม ซึ่งเป็นกระบวนการถ่ายทอดข่าวสาร ข้อมูล ความรู้ประสบการณ์ความรู้สึกรู้สึกคิดเห็นซึ่งอาจจะใช้วิธีการที่แตกต่างกันไปตามความเหมาะสมของสถานการณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ให้เกิดการรับรู้ร่วมกันและมีปฏิริยาตอบสนองต่อกันทำให้เกิดความร่วมมือมีความชัดเจนในคำสั่งมอบหมายงาน สามารถเจรจาต่อรอง โน้มน้าว และสร้างความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน รวมไปถึงการให้คำแนะนำหรือชี้แนะให้บุคลากรปฏิบัติตามได้อย่างโดดเด่น เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา (มณฑาทิพย์ นามนุ, 2561) สอดคล้องกับงานวิจัยของเฉลิมพล วงศ์พระลับ (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านความกล้าคิด กล้าพูด กล้าตัดสินใจ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนขององค์กรเพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดทิศทางในการบริหารงาน อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้ประสบการณ์ ข้อมูลสารสนเทศ มาวิเคราะห์สถานการณ์ในการแก้ปัญหาที่มีความซับซ้อนอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ มีการวางแผนในการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพด้วยกระบวนการคิดในการแก้ปัญหาคิดค้นวิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลายพิจารณาตัดสินใจเลือกแนวคิดในการแก้ปัญหาให้ดีที่สุด (ปัทมพร พงษ์เพชร, 2561) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณฤมล คุณหาแก้ว (2563) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการสร้างแรงจูงใจ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความคิดริเริ่มทำสิ่งใหม่ๆ และผู้บริหารมีพฤติกรรมกับคำพูดที่สอดคล้องกัน อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาสมุทรสงคราม มีความเข้าใจผู้อื่นและมีพลังกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่ตอบสนองความต้องการด้านการยอมรับ การยกย่อง และความต้องการประสบความสำเร็จสูงสุดในชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนวัฒน์ ลิ้มไพบูลย์ (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการสอบถามข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ครูผู้สอนที่มีอายุต่างกัน ประเมินภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาสมุทรสงคราม จำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมไม่แตกต่างกัน

และเมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับทีมงาน ด้านการมองอนาคตอย่างมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีทักษะในการสื่อสาร ด้านความกล้าคิด กล้าพูด กล้าตัดสินใจ และด้านการสร้างแรงจูงใจ พบว่า ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีอายุต่างกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ครูผู้สอนที่มีอายุต่างกันมีความเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศรสวรรค์ บุญณกรณชัย (2561) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของจารุสิริ ทองเกตุแก้ว (2562) ได้ศึกษาภาวะผู้นำและบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี พบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำแนกตามอายุ ไม่แตกต่างกัน

3. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ประเมินภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับทีมงาน ด้านการมองอนาคตอย่างมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีทักษะในการสื่อสาร ด้านความกล้าคิด กล้าพูด กล้าตัดสินใจ และด้านการสร้างแรงจูงใจ พบว่า ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ได้เปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ เน้นการจัดการเรียนการสอนที่คำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ครูทุกคนมีความเข้าใจถึงบทบาทของผู้บริหารเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนพร เกตุถนอม (2566) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาราวดี บรรจงช่วย (2560) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดชุมพร ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู เมื่อเปรียบเทียบตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ เป็นประโยชน์ต่อการนำผลการวิจัยไปใช้ เพื่อจะได้นำมาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา และวิจัยครั้งต่อไป ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอข้อเสนอแนะ 2 ประการ คือ ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ ดังนี้

1.1 ด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับทีมงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะภาวะผู้นำด้านการสร้างทีม เพื่อดึงศักยภาพของแต่ละบุคคลออกมาร่วมกันปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จด้วยความเต็มใจ

1.2 ด้านการมองอนาคตอย่างมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรมีวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงของโลก

1.3 ด้านการมีทักษะในการสื่อสาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรมั่นแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เรียนรู้หลักการพูดและการใช้ภาษาหมั่นฝึกฝนพัฒนาทักษะในการพูด เพื่อให้สามารถสื่อสารให้ทุกคนในองค์กรทราบนโยบายไปในทิศทางเดียวกัน

1.4 ด้านความกล้าคิด กล้าพูด กล้าตัดสินใจ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความทะเยอทะยาน เพื่อเป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและพัฒนาตนเอง เพราะมีเป้าหมายที่ยิ่งใหญ่และท้าทายตลอดเวลา

1.5 ด้านการสร้างแรงจูงใจ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกในองค์กรมองไปที่เป้าหมายเดียวกัน ให้มีจุดมุ่งหมายอย่างเดียวกัน มีความสมัครสมานสามัคคีกัน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกสำหรับการวิจัยมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในด้านต่างๆ เพิ่มขึ้น นอกเหนือจากภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 5 ด้าน ที่ผู้ศึกษาได้นำเสนอไว้ และอาจเพิ่มประเด็นของกรอบแนวคิดหรือข้อคำถามให้มากกว่าเดิมซึ่งจะทำให้ครอบคลุมเนื้อหาและงานวิจัยมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). **แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุง)**. ค้นเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2565, จาก http://nscr.nesdc.go.th/wp_content/uploads/2023/แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา.pdf
- จารุศิริ ทองเกตุแก้ว. (2562). ภาวะผู้นำและบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี**. 3 (1), 63-78.
- เฉลิมพล วงศ์พระลับ. (2564). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัด **อาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น**. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยตะวันออกเฉียงเหนือ.
- ดาราวดี บรรจงช่วย. (2560). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดชุมพร. สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ธนพัฒน์ ลิ้มไพบูลย์. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ธีระ รุญเจริญและคณะ. (2550). **ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษา ยุคปฏิรูปการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ข้าวฟ่าง.
- นฤมล คูหาแก้ว. (2563). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ปัทมพร พงษ์เพชร. (2561). **ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.
- มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). **ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- ลลิตา ทิพย์มาศ. (2565). **อิทธิพลภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาเอกชน** สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์และคณะ. (2562). **สถิติสำหรับการวิจัยและเทคนิคการใช้ SPSS พิมพ์ครั้งที่ 3.** กรุงเทพมหานคร: เจริญดีมั่นคงการพิมพ์.
- วิเชียร ทองคลี่. (2562). **รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์.** 13(3), 231-248.
- ศรสวรรค์ บุญณกรณ์ชัย. (2561). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1.** สารนิพนธ์ ปรินญาศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยเกริก.
- สมหมาย อ่ำดอนกลอย. (2556). **บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.** 7 (1), 1-7
- สุนิสา แพทย์พิพัฒน์. (2564). **ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อรสา มาสิงห์. (2560). **การพัฒนาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.** 13(2), 103- 116